

Резюме на хабилитационен труд на тема: „Стефан Гацев“ от гл. ас. д-р Сузана Каранфилова с отразени приносни моменти

Мястото на Стефан Гацев в историята на българското изкуство е сред най-ярките таланти от периода от 60-те до 80-те години на XX век. Текстът представя ново тълкуване на неговото творчество, задълбочен анализ на социалните проблеми, които поставя, ново преосмисляне на европейските влияния при формиране на неговия експресивен стил.

Настоящият текст е първото цялостно монографично изследване, посветено на творчеството на Стефан Гацев.

Стефан Гацев е роден на 2 юни 1935 година в квартал Коньовица – покрайнините на София. Завършва първия випуск на новооткритата Художествена гимназия, а по-късно и Художествената академия. На 33-годишна възраст създава едни от емблематичните си произведения – „Апокалипсис“, „Българска Мадона“ и „Почивка“, които остават ценена част от българската живопис от периода на 60-те години. През 70-те и 80-те години създава основната част от творчеството си и работи в областта на монументално-декоративните изкуства. Освен в живописа и рисунката, той работи в сферата на монументалната скулптура, стенописа и текстила. Един от ключовете към разбирането на неговата мощна и експресивна живопис е анализването на метода, по който гради и извежда пластичния обем. В основата на неговите постижения е големият му талант на уверен рисувач, вроденият му усет за монументалност на формата и изключителната му упоритост.

Точен рисунък и мощна форма - това отличава визуалния език на Стефан Гацев и го нарежда сред големите художници на XX век. До своя характерен стил той достига чрез тотално отхвърляне на излишните подробности и стремеж към стилизация в посока към ясна, монолитна пластична форма, стабилно разположена в пространството.

Живописните творби, с които активно участва в Общите художествени изложби през 60-те години остават емблематични за творчество му. През 70-те години Стефан Гацев се дезинтересира от дейността на СБХ, осъзнавайки, че неговите пластични концепции се различават от тези, които се поощряват в тогавашната културна политика.

През 80-те години художникът, заедно със съпругата си създават детска школа по изобразителни изкуства, която съществува и до днес в читалище „Христо Ботев“ в София. С ориентацията си към декоративно - монументалните изкуства, фактически той се дистанцира от официалния художествен живот. Тази негова реакция е продиктувана от несъгласие със системата, която толерира художници, близки да властта.

Хабилитационният труд е структуриран в увод, пет глави, заключение, биографична част и библиография, както следва:

ВЪВЕДЕНИЕ

РАНЕН ПЕРИОД (1956-1962). ФОРМИРАНЕ

ТВОРЧЕСТВОТО НА СТЕФАН ГАЦЕВ ПРЕЗ 60-ТЕ ГОДИНИ. РАЗВИТИЕ НА ТЕМАТИЧНАТА КОМПОЗИЦИЯ

РАЗВИТИЕ НА ЖАНРОВЕТЕ В ЖИВОПИСТА НА СТЕФАН ГАЦЕВ ПРЕЗ 60-ТЕ ГОДИНИ

ТВОРЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА СТЕФАН ГАЦЕВ ПРЕЗ 70-ТЕ ГОДИНИ И ОРИЕНТАЦИЯТА МУ КЪМ МОНУМЕНТАЛНО-ДЕКОРАТИВНИТЕ ИЗКУСТВА

РИСУНКАТА В ТВОРЧЕСТВОТО НА СТЕФАН ГАЦЕВ

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

БИБЛИОГРАФИЯ

БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

В книгата са включени 323 цветни и черно-бели репродукции.

Справка за научните приноси в хабилитационния труд

1. Хабилитационният труд на тема: „Стефан Гацев“ е първото цялостно научно изкуствоведско изследване, посветено на творчеството на художника До момента съществуват проучвания, които са частични.

2. Дефиниране на визуалния език на художника и изясняване на контекста, в който се формира.

3. За първи път цялостно се представят проектите за монументални произведения, както и реализирани такива в сферата на монументалната скулптура и текстила.

4. Стефан Гацев е познат като автор на десетки живописни платна и рисунки, но в хабилитационния труд е изяснен факта, че авторът работи активно в сферата на малката пластика.

5. Създаване на пълна библиографска справка от публикации за творчеството на художника.

6. Хабилитационният труд предлага пълен списък на всички произведения на Стефан Гацев, които са собственост на държавните галерии, частни колекции и наследниците на художника.

7. В текста е включена подробна биография на художника с документален материал – снимки от архива на семейството.

Сузана Каранфилова

